

Nr 770

Av herr **Edlund**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 70, med förslag till lag om församlingsstyrelse m. m.*

Enligt 23 art. prästerskapets privilegier den 16 oktober 1723 skall prästerskapet hava makt att hålla allmänliga sockenstämmor uti sina sockenstugor eller vanliga ställen. Beträffande ordningen för hållande av sockenstämmor har sedermera stadgats i kungl. förordningen den 26 februari 1817 ang. sockenstämmor och kyrkoråd, vilken förordning ersatts genom senare förordningar, senast den nu gällande församlingsstyrelselagen av år 1930. I samtliga författningar har kyrkoherden tillerkänts rätt att begära hållande av kyrkostämma eller sammankallande av kyrkofullmäktige (14 § 2 mom., 15 och 34 §§ lag om församlingsstyrelse).

I proposition nr 70 med förslag till lag om församlingsstyrelse har en motsvarande bestämmelse icke medtagits. Som skäl härför har församlingsstyrelsekommittén (SOU 1957: 15) anfört, att bestämmelsen i 23 art. i 1723 års privilegier blivit ersatt av de motsvarande bestämmelserna i lagen om församlingsstyrelse. Då beslut härom icke träffats enligt § 114 regeringsformen, kan det ifrågasättas, om 1930 års lag om församlingsstyrelse medfört ett sådant upphävande av prästerskapets privilegieskyddade rätt. Såsom 1951 års kyrkomöteskommitté har framhållit å sid. 66 i sitt betänkande (SOU 1955: 47) är detta ett svårbedömt spörsmål. Det torde icke kunna avgöras i nu förevarande sammanhang. Starka praktiska skäl synes dock tala för att kyrkoherden såsom försedd med fullmakt att vara ledare av församlingsarbetet i sitt pastorat bibehålles vid rätten att kunna påkalla sammanträde med församlingens beslutande organ. Till församlingens angelägenheter skall enligt 2 § förslaget till lag om församlingsstyrelse höra bl. a. åtgärder till främjande av gudstjänstliv och kyrklig förkunnelse i övrigt samt av kristen verksamhet bland barn och ungdom, ålderstigna, sjuka och andra, som är i behov av omvårdnad. Det blir med nödvändighet kyrkoherden, som i första hand har ansvaret för dessa uppgifter. Det synes då vara viktigt, att han, när han så finner nödvändigt, får tillfälle att samråda med sin församling härom. Jag kan icke dela den i de särskilda motiven till 16 § i propositionen uttalade meningen, att något behov av att behålla bestämmelsen icke kan anses föreligga. Den omständigheten, att paragrafen nu utformats efter mönster av 13 § kommunallagen, kan icke anses avgörande. Inom den kommunala styrelsen finns ingen bestämmelse om speciella uppgifter motsvarande de i 2 § förslaget till lag om församlingsstyrelse nämnda.

Med hänsyn till vad ovan sagts får jag hemställa,
att riksdagen måtte besluta att i lag om församlingsstyrelse alltjämt skall finnas bestämmelse om att kyrkoherden eller den hans ämbete förvaltar skall äga påkalla hållande av kyrkostämman samt sammanträde med kyrkofullmäktige.

Stockholm den 18 april 1961

Dag R. Edlund
